

ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการระดมทรัพยากร เพื่อการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล

Strategic Leadership in the 21st Century of School Administrators Affecting Resources Mobilization for
Education in School under Secondary Educational Service Area Office Songkhla Satun

บุหงา พลสาร¹ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุนทรี วรรณไพเราะ²
Bunga phonsan¹ Asst. Prof. Dr. Suntaree Wannapairo²

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา 2) ศึกษาการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 กับการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา 4) สร้างสมการพยากรณ์ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา กลุ่มตัวอย่าง ครู สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล ปีการศึกษา 2567 จำนวน 334 คน เครื่องมือการวิจัยเป็นแบบสอบถาม มีความเชื่อมั่นของแบบสอบถามภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ ในศตวรรษที่ 21 เท่ากับ 0.987 และ แบบสอบถามการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา มีความเท่ากับ 0.980

ผลการวิจัยพบว่า

1. ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ภาพรวมอยู่ในระดับมาก
2. การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก
3. ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา โดยรวมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ 0.01 ในระดับสูง
4. สมการพยากรณ์โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ พบว่า มี 4 ตัวแปรที่สามารถร่วมกันพยากรณ์ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ได้ร้อยละ 58.90 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และสามารถเขียนสมการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณในรูปคะแนนดิบ ดังนี้

$$\hat{Y} = .905 + .244 (X_5) + .244 (X_1) + .179 (X_3) + .127 (X_2)$$

สามารถเขียนสมการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณในรูปคะแนนมาตรฐาน ดังนี้

$$\hat{Z} = .307 (X_5) + .286 (X_1) + .237 (X_3) + .151 (X_2)$$

ABSTRACT

The research aimed to 1) examine the level of 21st-century strategic leadership among school administrators, 2) study educational resource mobilization, 3) investigate the relationship between 21st-century

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา

¹หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ

¹Master of Education, Education Administration Program, Faculty of Education, Thaksin University

²อาจารย์ประจำสาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ

²Assistant Professor in Education Administration Program, Faculty of Education, Thaksin University

*ผู้ติดต่อ, อีเมล: สุนทรี วรรณไพเราะ, suntaree@tsu.ac.th

รับเมื่อ 15 พฤศจิกายน 2568 แก้ไข 17 กุมภาพันธ์ 2569 ตอบรับ 22 กุมภาพันธ์ 2569

strategic leadership and educational resource mobilization, and 4) develop an equation that could forecast the effect of 21st century strategic leadership on resource mobilization in educational institutions. A total of 334 teachers from the Secondary Educational Service Area Office, Songkhla, Satun Province participated in this study during the 2024 academic year. The research instrument was a questionnaire, with reliability coefficients of 0.987 for 21st century strategic leadership and 0.980 for educational resource mobilization.

The research findings revealed that:

1. the overall level of strategic leadership in the 21st century among educational administrators was high.
2. the overall level of resource mobilization for education was also high.
3. Strategic leadership in the 21st century has a significantly positive correlation with overall resource mobilization for education at the 0.01 significance level, at a high level.
4. the multiple regression analysis identified four variables that collectively predicted 58.90% of the strategic leadership in the 21st century influencing resource mobilization for education, with statistical significance at the .001 level. The multiple regression equation can be expressed in raw score form as follows,

$$\hat{Y} = .905 + .244 (x_5) + .244 (X_1) + .179 (X_3) + .127 (X_2)$$

The multiple regression equation can be expressed in standard score form as follows:

$$\hat{Z} = .307 (X_5) + .286 (X_1) + .237 (X_3) + .151 (X_2)$$

Keywords: Strategic Leadership in the 21st, Resources Mobilization for Education

ภูมิหลัง

ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นบุคคลสำคัญในการขับเคลื่อนคุณภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาในสภาพปัญหาทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองที่เปลี่ยนแปลง ผู้บริหารจำเป็นต้องปรับตัวและใช้ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในการมองภาพรวมและวิเคราะห์ปัญหาอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้สามารถบริหารทรัพยากรและดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ส่งผลให้สถานศึกษาเดินหน้าไปสู่เป้าหมายความสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพ (วรวัชร เทียมสุวรรณ วัชรพล วิบูลยคริน ศิโรจน์ ผลพันธิน และเหม ทองชัย, 2562, หน้า 220) ซึ่งภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 เป็นแนวทางสำคัญในการบริหารจัดการศึกษา 4.0 อย่างยั่งยืน โดยมุ่งเน้นที่การบริหารจัดการเชิงระบบ การวางแผนเชิงกลยุทธ์ และการพัฒนาความสามารถของบุคลากร ในการกำหนดวิสัยทัศน์และเป้าหมาย การสร้างค่านิยมหลัก และการดำเนินงานให้สอดคล้องกับแผนกลยุทธ์การวางแผนนโยบายต้องเอื้อต่อการปฏิบัติจริง โดยคำนึงถึงการประเมินและติดตามผลอย่างมีระบบ รวมถึงการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพการร่วมมือในทีม (พรชัย เจตมานัน, 2562, หน้า 32) ภายใต้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการจึงมี นโยบายและจุดเน้นในเรื่อง การสร้างโอกาส ความเสมอภาค และความเท่าเทียมทางการศึกษาทุกช่วงวัย จึงเกิดการปฏิรูปการศึกษา เพื่อสร้างโอกาสที่เท่าเทียมที่จำเป็นต้องมุ่งเน้นการพัฒนาการบริหารจัดการอย่างมีระบบ รวมถึงการวางแผนเชิงกลยุทธ์และพัฒนาความสามารถของผู้บริหาร โดยต้องมีส่วนร่วมจากหลายหน่วยงาน ในการระดมทรัพยากรเพื่อสนับสนุนการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพอย่างเสมอภาค ซึ่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล มีพันธกิจ มีเป้าหมายในการลดความเหลื่อมล้ำและเพิ่มความเสมอภาคในการเข้าถึงการศึกษา เพื่อการเป็นองค์กรที่มีคุณภาพ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล, 2566, หน้า 55)

จากผลการวิจัย ดังกล่าว ผู้วิจัยจึงเห็นว่าภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนการศึกษา วางแผนกลยุทธ์การระดมทรัพยากรจากทุกภาคส่วนซึ่งเป็นแนวทาง ที่จะช่วยให้ผู้เรียนทุกคนได้รับการศึกษาที่เท่าเทียมและมีคุณภาพ และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยความเสมอภาค ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ศึกษา ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร โดยศึกษาตามความคิดเห็นของครูเพื่อเป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร สดูล สืบไป

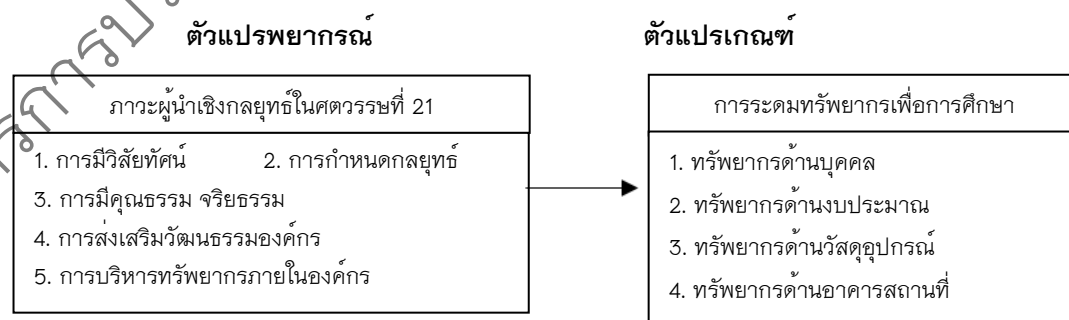
คำถามการวิจัย

1. ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร สดูล ตามความคิดเห็นของครู อยู่ในระดับใด
2. การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร สดูล ตามความคิดเห็นของครู อยู่ในระดับใด
3. ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษากับการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร สดูล ตามความคิดเห็นของครู มีความสัมพันธ์กันหรือไม่ อย่างไร
4. ปัจจัยภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ไດบ้างที่มีอำนาจพยากรณ์ที่ส่งผลต่อการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร สดูล ตามความคิดเห็นของครู

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร สดูล ตามความคิดเห็นของครู
2. เพื่อศึกษาการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร สดูล ตามความคิดเห็นของครู
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษากับการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร สดูล ตามความคิดเห็นของครู
4. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร สดูล ตามความคิดเห็นของครู

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ปีการศึกษา 2567 จำนวน 2,612 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ปีการศึกษา 2567 จำนวน 338 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยเทียบจากตารางสำเร็จรูปของ Krejcie & Morgan(1970) แล้วสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) จำแนกตามขนาดสถานศึกษา และทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยวิธีการจับสลากแบบไม่ใส่คืน (Sampling Without Replacement)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม จำนวน 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ จำแนกตามเพศ อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติและขนาดสถานศึกษา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษามีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีข้อคำถาม จำนวน 32 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.987

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการระดมทรัพยากรของสถานศึกษามีลักษณะเป็น มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีข้อคำถาม จำนวน 30 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.980

วิธีการรวบรวมข้อมูล

1. ขอหนังสือรับรองและแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยทักษิณ ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

2. นำหนังสือแนะนำตัวผู้วิจัย ถึงผู้อำนวยการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล พร้อมทั้งนัดหมายเวลาและสถานที่ขอรับแบบสอบถามคืน

3. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเอง จำนวนแบบสอบถามที่จัดส่งไปจำนวน 338 ฉบับ ได้รับกลับคืนมา จำนวน 334 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 98.82

4. เมื่อรับแบบสอบถามคืน ตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถามเพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติและสรุปผล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) (Index of Item Objective Congruence : IOC)
2. หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ตามวิธีของ Cronbach

สถิติพื้นฐานที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ใช้สถิติ ดังนี้

1. ความถี่ (Frequency) 2. ร้อยละ (Percentage) 3. ค่าเฉลี่ย (Mean) 4. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

(Standard Deviation)

สถิติที่ใช้ทดสอบข้อตกลงเบื้องต้น

1. วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบข้อตกลงเกี่ยวกับการแจกแจงของประชากร โดยสูตรในการคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Tabachnick & Fidell (2001) 2. Multicollinearity 3. Normality โดยทดสอบด้วยวิธี Histogram 4. Linearity ด้วยวิธี Normal Probability plot 5. Autocorrelation โดยใช้วิธีการทดสอบแบบ Durbin and Watson

สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

1. วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบความสัมพันธ์ โดยใช้สถิติค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน
2. วิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) โดยใช้วิธีแบบขั้นตอน (Stepwise)

สรุปผลการวิจัย

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สงขลา สตูล โดยรวมและรายด้าน

ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา	n = 334		ระดับ
	$\bar{X}$	S.D.	
1) การมีวิสัยทัศน์	4.3888	0.4089	มาก
2) การกำหนดกลยุทธ์	4.3603	0.4157	มาก
3) การมีคุณธรรม จริยธรรม	4.3537	0.4591	มาก
4) การส่งเสริมวัฒนธรรมองค์กร	4.3054	0.4424	มาก
5) การบริหารทรัพยากรภายในองค์กร	4.3069	0.4373	มาก
รวม	4.3474	0.3367	มาก

จากตาราง 1 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาในภาพรวมและรายด้าน

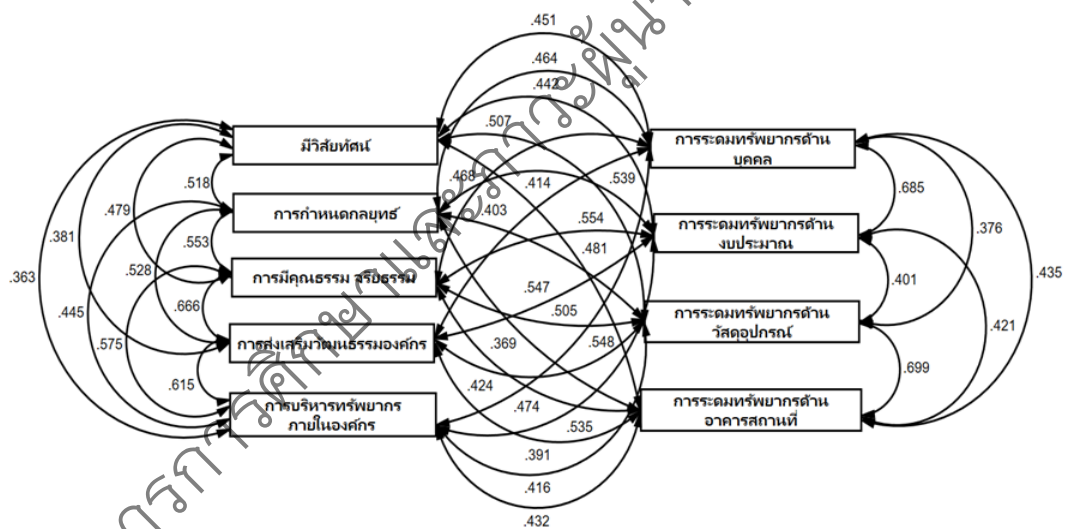
การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา	n = 334		ระดับ
	$\bar{X}$	S.D.	
1.การระดมทรัพยากรบุคคล	4.3332	0.4546	มาก
2. การระดมทรัพยากรงบประมาณ	4.3426	0.4342	มาก
3. การระดมทรัพยากรวัสดุอุปกรณ์	4.3832	0.4178	มาก
4. การระดมทรัพยากรอาคารสถานที่	4.3777	0.4478	มาก
รวม	4.3581	0.3477	มาก

จากตาราง 2 พบว่าการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก

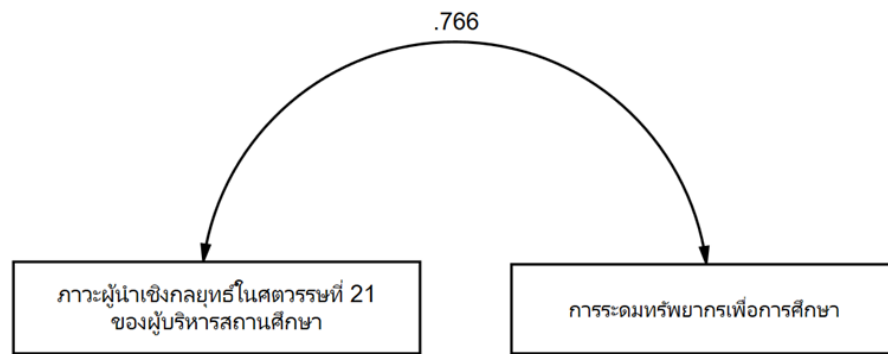
ตาราง 3 ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร

ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา	การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา (n = 334)				
	การระดม ทรัพยากรบุคคล	การระดม ทรัพยากร	การระดม ทรัพยากร	การระดม ทรัพยากรอาคาร	รวม
1. การมีวิสัยทัศน์ (X_1)	.451**	.442**	.507**	.481**	.590**
2. การกำหนดกลยุทธ์ (X_2)	.464**	.539**	.403**	.369**	.567**
3. การมีคุณธรรม จริยธรรม (X_3)	.468**	.554**	.505**	.474**	.634**
4. การส่งเสริมวัฒนธรรมองค์กร (X_4)	.414**	.547**	.424**	.391**	.568**
5. การบริหารทรัพยากรภายในองค์กร (X_5)	.548**	.535**	.416**	.432**	.614**
รวม	.602**	.667**	.586**	.558**	.766**

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ภาพประกอบ 2 ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร

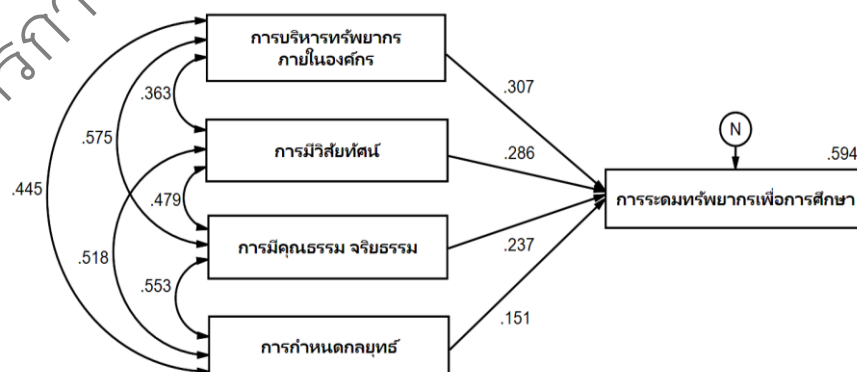
ภาพประกอบ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษากับการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร โดยภาพรวม

ตาราง 4 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์ตัวแปรพยากรณ์ของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร

ปัจจัยภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.	Collinearity Statistics	
	b	S.E.	β			Tolerance	VIF
ค่าคงที่ (Constant)	.905	.161					
1. การบริหารทรัพยากรภายในองค์กร (X_5)	.244	.035	.307	7.008**	.001	.675	1.481
2. การมีวิสัยทัศน์ (X_1)	.244	.036	.286	6.698**	.001	.596	1.677
3. การมีคุณธรรมจริยธรรม (X_3)	.179	.036	.237	4.920**	.001	.533	1.878
4. การกำหนดกลยุทธ์ (X_2)	.127	.038	.151	3.323**	.001	.644	1.553

R = .770, $R^2 = .594$, Adjust $R^2 = .589$ S.E. est = .2230

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ภาพประกอบ 4 ปัจจัยภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา

ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ พบว่าตัวแปรพยากรณ์ของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ทั้ง 5 ด้าน มี 4 ด้านที่สามารถพยากรณ์ที่ส่งผลกระทบต่อการเรียนเพื่อการศึกษา ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ได้แก่ การมีวิสัยทัศน์ (X_1) มีค่าสัมประสิทธิ์พยากรณ์ เท่ากับ .286 การกำหนดกลยุทธ์ (X_2) มีค่าสัมประสิทธิ์พยากรณ์ เท่ากับ 0.151 การมีคุณธรรม จริยธรรม (X_3) ค่าสัมประสิทธิ์พยากรณ์ เท่ากับ 0.237 การบริหารทรัพยากรภายในองค์กร (X_5) มีค่าสัมประสิทธิ์พยากรณ์ เท่ากับ 0.307 สามารถร่วมกันพยากรณ์สัมประสิทธิ์ ได้ร้อยละ 58.90 และมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์ 0.223

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อผลกระทบต่อการเรียนเพื่อการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ผู้วิจัยขอเสนอการอภิปรายผลการวิจัยดังนี้

1. ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร มีการวางแผนวิสัยทัศน์ และพันธกิจที่ชัดเจนโดยเปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรมีส่วนร่วม วิเคราะห์สภาพแวดล้อมและกำหนดทิศทางที่เหมาะสม มีการวางแผนการดำเนินงานเป็นระบบ สนับสนุนบุคลากรในการปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ และติดตามปรับเปลี่ยนให้เข้ากับสถานการณ์ ซึ่งผลวิจัยมีความสอดคล้องกับข้อค้นพบจากงานวิจัยของ จิรายุ ศรีสง่าชัย (2565, หน้า 58) ได้ทำวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ผลการวิจัย พบว่า โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับข้อค้นพบจากงานวิจัยของกาญจนาภรณ์ ไชยชนะ (2563, หน้า 108) ได้ทำวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษาในอำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากโดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการริเริ่มสร้างสรรค์ รองลงมา คือ ด้านการมีคุณธรรมจริยธรรม ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ และด้านการพัฒนาทรัพยากร ตามลำดับ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การส่งเสริมวัฒนธรรมองค์กร

2. การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทั้ง 4 ด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การระดมทรัพยากรวัสดุอุปกรณ์ และลำดับที่มีค่าน้อยที่สุด คือ การระดมทรัพยากรบุคคล ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารมีการวางแผนและสำรวจความต้องการวัสดุการเรียนการสอน จัดซื้อและติดตามการใช้วัสดุอย่างโปร่งใส พร้อมดูแลรักษาอาคารสถานที่เพื่อความปลอดภัย มีการจัดการงบประมาณและโครงการที่ได้รับการสนับสนุนชัดเจน รวมถึงนโยบายพัฒนาบุคลากรและสร้างความร่วมมือกับผู้ปกครอง และชุมชน เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งมีความสอดคล้องกับข้อค้นพบจากงานวิจัยของ เทนพันธ์ โกสินทร์ และ กฤษฏี กิตติฐานัส (2567, หน้า 30) ได้ทำวิจัยเรื่องภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อผลกระทบต่อการเรียนเพื่อการศึกษาในโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสมุทรสาคร ผลการวิจัยพบว่าผลกระทบต่อการเรียนเพื่อการศึกษา โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และ สอดคล้องกับข้อค้นพบจากงานวิจัยของ ชัดติยา ดวงสำราญ (2564, หน้า 507) ได้ทำวิจัยเรื่อง ศึกษาความสัมพันธ์ภาวะผู้นำของผู้บริหารกับการระดมทรัพยากรของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัยพบว่าผลกระทบต่อการเรียนเพื่อการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ จากมากไปหาน้อย ดังนี้ กฎหมาย
ความศรัทธา แรงจูงใจ ประชาสัมพันธ์ การมีส่วนร่วมและด้านการบริหารทรัพยากร ตามลำดับ

3. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา กับ การระดม
ทรัพยากรเพื่อการศึกษา โดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ซึ่งมีค่า
สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .766** ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาสงขลาและสตูล มีวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนและสามารถวางแผนกลยุทธ์ได้ดี โดยสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ดีด้วย
ความร่วมมือจากบุคลากรและชุมชน ซึ่งทำให้การบริหารทรัพยากรมีประสิทธิภาพสูงสุด น่าจะช่วยให้เกิดการพัฒนา
การศึกษาอย่างยั่งยืนในพื้นที่ ซึ่งสอดคล้องกับข้อค้นพบงานวิจัยของ ศศิธร ยงยุทธ (2565, หน้า 76) ได้ทำวิจัยเรื่อง
ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลการบริหารงาน
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมมีความสัมพันธ์
กันทางบวกในระดับสูง ($r = .823$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ภาวะผู้นำ
เชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 กับประสิทธิผลการบริหารงานสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
จันทบุรี เขต 1 มีความสัมพันธ์ในทางบวกในระดับสูงและค่อนข้างสูง ด้านที่มีความสัมพันธ์ในระดับสูงมี 4 ด้าน ได้แก่
ด้านผู้นำความคิดความเข้าใจระดับสูง ($r = .848$) ด้านความสามารถในการนำปัจจัยนำเข้าต่าง ๆ ($r = .858$) ด้านวิธี
การคิดเชิงปฏิบัติ ($r = .854$) และด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ ($r = .851$) และสอดคล้องกับข้อค้นพบจากงานวิจัยของ
รัญชนา เชื้อนรินทร์ (2565, หน้า 114) ได้ทำวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21
ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 4
ผลการวิจัยพบว่า มีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทุกค่าซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐาน
ที่ตั้งไว้ โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับสูง ($r = 0.81$) คู่ที่มีความสัมพันธ์กันสูงสุด คือ การริเริ่มสร้างสรรค์
กับความสามารถในการปรับตัวต่อสภาพแวดล้อม

4. ผลการวิเคราะห์อำนาจพยากรณ์ของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา
ที่ส่งผลต่อการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา พบว่า ตัวแปรพยากรณ์ของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21
ของผู้บริหารสถานศึกษา ทั้ง 5 ด้าน มีตัวแปร จำนวน 4 ด้านที่ สามารถร่วมกันพยากรณ์สัมประสิทธิ์ภาวะผู้นำ
เชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล ได้อยู่ละ 58.90 และมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์ 0.223
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
สงขลา สตูล เป็นผู้มีวิสัยทัศน์กว้างไกล สามารถกำหนดกลยุทธ์ในการพัฒนาสถานศึกษาโดยการบริหารทรัพยากรภายใน
อย่างมีประสิทธิภาพ มีคุณธรรมและจริยธรรมเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ครู นักเรียน และผู้ปกครอง ส่งผลให้เกิดการพัฒนา
การศึกษาอย่างมีคุณภาพ และลดปัญหาความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ซึ่งสอดคล้องกับข้อค้นพบ
จากวิจัยของ วันวิภา ทำประโยชน์ (2565, หน้า 101) ได้ทำวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผล
ต่อการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด ผลการวิจัยพบว่า
ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด คือการกำหนดกลยุทธ์ การบริหารทรัพยากรในองค์กร และการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ
มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบพหุคูณเท่ากับ 0.821 ค่ากำลังสองของสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบพหุคูณ เท่ากับ 0.673
ซึ่งปัจจัยทั้ง 3 ด้านนี้ สามารถร่วมกันพยากรณ์การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ได้อยู่ละ 67.30 อย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ 0.05 และสอดคล้องกับข้อค้นพบของงานวิจัยของจิตรลดา พระสุราช (2563, หน้า 85) ได้ทำวิจัยเรื่อง

ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ผลวิจัยพบว่า ตัวแปรภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูมี 5 ตัวแปรและสามารถเรียงลำดับจากตัวแปรพยากรณ์ที่มีค่า B สูงไปต่ำได้ดังนี้ ด้านการบริหารทรัพยากรภายในองค์กร ด้านการพัฒนาเทคโนโลยีให้ทันสมัยตามสถานการณ์ในปัจจุบัน ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์และกลยุทธ์ร่วมกัน ด้านการปรับเปลี่ยนความสามารถหลักให้เหมาะสมและโดดเด่นของผู้นำ ด้านการคิดเชิงรูปแบบการปฏิบัติ สามารถพยากรณ์การจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครพนม เขต 2 ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยตัวแปรพยากรณ์ทั้ง 5 ด้าน ร่วมกันพยากรณ์การเป็นองค์กรเพื่อการเรียนรู้ ได้ร้อยละ 84

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผู้บริหารควรสร้างวัฒนธรรมที่ดีในสถานศึกษา เริ่มจากการสร้างการรับรู้ รับฟังเกี่ยวกับวัฒนธรรมองค์กรเก่าและสร้างใหม่ โดยมีแนวทางการปฏิบัติที่ชัดเจนเพื่อเป็นกรอบในการทำงาน การสร้างบรรยากาศที่เปิดกว้างช่วยให้บุคลากรมั่นใจในการแสดงความคิดเห็น และการสนับสนุนการทำงานร่วมกันจะเพิ่มความคิดสร้างสรรค์ การยึดมั่นในจริยธรรมจะทำให้ทุกคนรู้สึกมีส่วนร่วมและสร้างความโปร่งใสในองค์กร

1.2 ผู้บริหารควรกำหนดนโยบายและแนวทางบริหารงานบุคคลอย่างชัดเจน โดยวางแผนที่เหมาะสมกับความสามารถของแต่ละบุคคล พร้อมกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ชัดเจน และการนำผลการประเมินการปฏิบัติงานมาวิเคราะห์ จะช่วยให้ผู้บริหารเข้าใจจุดแข็งและจุดอ่อนของบุคลากร ทำให้สามารถวางแผนพัฒนาทักษะและความสามารถได้อย่างตรงจุดและมีประสิทธิภาพ

1.3 ผู้บริหารควรมีคุณธรรม จริยธรรมในการพัฒนาสถานศึกษาและการบริหารทรัพยากรด้านงบประมาณ โดยนำเอาหลักการบริการตามหลักธรรมาภิบาลการบริหารบ้านเมืองที่ดีมาช่วยทำให้ผู้บริหารมีความน่าเชื่อถือและเป็นที่ยอมรับในการปฏิบัติงานซึ่งจะส่งผลต่อการการระดมทรัพยากรในสถานศึกษา

1.4 ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการทรัพยากร โดยวางแผนใช้งบประมาณและจัดสรรทรัพยากรให้เกิดความคุ้มค่าและเพียงพอสำหรับการดำเนินงาน สนับสนุนการใช้สื่อและเทคโนโลยีที่เหมาะสมเพื่อไม่ให้เกิดการพัฒนาล่าช้า ผู้บริหารควรมีภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 เพื่อสามารถวิเคราะห์และพัฒนาองค์กรให้บรรลุผลสำเร็จและมีประสิทธิภาพอย่างยั่งยืน

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัย ครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษากลยุทธ์การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาเพื่อพัฒนาที่มีประสิทธิภาพของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล

2.2 ควรศึกษารูปแบบการส่งเสริมและการพัฒนาทรัพยากรบุคคลเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล

2.3 ควรศึกษาความต้องการจำเป็นและแนวทางการระดมทรัพยากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล

เอกสารอ้างอิง

- กัญญาณัฐ ไชยชนะ. (2563). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา กับ ประสิทธิภาพของสถานศึกษาในอำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง กศ.ม. พะเยา: มหาวิทยาลัยพะเยา
- ชัตติยา ดวงสำราญ. (2564). ศึกษาความสัมพันธ์ภาวะผู้นำของผู้บริหารกับการระดมทรัพยากรของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. *วารสารศิลปการจัดการ*, 5(2), 501 – 512.
- จิตรลดา พระสุราช . (2563). ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อการจัดการ เรียนรู้เชิงรุกของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม. นครพนม: มหาวิทยาลัยนครพนม.
- จิรายุ ศรีสง่าชัย. (2565). ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อแรงจูงใจในการ ปฏิบัติงานของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 2. *วารสารคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์*, 5(2), 53 – 61.
- แทนพันธุ์ โกสุมินทร์ และ กฤษฏี กิตติฐานัส. (2567). ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อ การระดม ทรัพยากรเพื่อการศึกษาในโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสมุทรสาคร. *วารสารสังคมศาสตร์ และศาสตร์รวมสมัย*, 5(1), 30 – 43.
- พรชัย เจดามาน. (2562). ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 เพื่อการเปลี่ยนผ่านการบริหารจัดการศึกษา 4.0 อย่างยั่งยืน. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม*, (13), 27 – 35.
- รัญชนา เชื้อนันท. (2565). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา กับ ประสิทธิภาพของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. พะเยา: มหาวิทยาลัยพะเยา.
- รวรรณ เทียมสุวรรณ, วัชรพล วิบูลย์ศรี, ศโรจน์ ผลพันธิน, และ เหม ทองชัย. (2562). ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ใน ศตวรรษที่ 21. *วารสารบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยสวนดุสิต*, 13(2), 27 – 35.
- วันวิภา ทำประโยชน์. (2565). ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อทรัพยากรเพื่อการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด. วิทยานิพนธ์ ค.ม. จันทบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- ศศิธร ยงยุทธ. (2565). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา กับ ประสิทธิภาพการบริหารงานสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. พะเยา: มหาวิทยาลัยพะเยา.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล. (2566). แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2566 – 2570. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล.
- Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities, *Educational and Psychological Measurement*, 30, 607 – 610.